

Početak O nama Kontakt Kupite knjigu

Izbornik

Aktualno
Najnovije vijesti
Uvodnik
Hrvatska
Unutarnja politika
Gospodarstvo
Bosna i Hercegovina
Vanjska politika
Iseljništvo
Gledišta
Povijest
Kultura
Znanost
Društvo
Religija
Kolumne
Feljtoni
Intervjui
Izjave tjedna

Poveznice

Vlada RH
Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
Matica hrvatska
Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatski državni arhiv
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Hrvatski institut za povijest
Društvo hrvatskih književnika
Portal Hrvatskoga kulturnog vijeća
Hrvatski informativni centar
Hrvatski memorijalno dokumentacijski centar
Domovinskog rata
Glas koncila
Slobodna Dalmacija
Novi list online
Hina

Prijavi se

Korisničko ime

Lozinka

Zapamti me
Prijava
Zaboravili ste lozinku?
Zaboravili ste korisničko ime?
Kreiraj korisnički račun

Nalazite se ovdje: [Početak](#) [Znanost](#) Jean Paul Sartre i posljednji životni advent

Jean Paul Sartre i posljednji životni advent

Objavljeno petak, 14. kolovoz 2015. 00:00 | |

Pred smrt veliki filozof vratio se vjeri

Koliko god advenata budemo proživjeli u svom životu, zadnji advent će biti onaj za koji smo se kroz sve prijašnje advente pripremali. Čini se da je čak i Jean-Paul Sartre to opazio, jer kad mu se približavala smrt, on je započeo govoriti o nekakvom mesijanskom židovstvu. Kasnije je to njegova ljubavnica Simone de Beauvoir kiselu nazvala "senilnim činom izdajice". No, u iskazu koji je snimio njegov prijatelj i bivši marksist Pierre Victor, Sartre je rekao: "Ne osjećam da sam proizvod slučajnosti, mrlja prašine u svemiru, već netko tko je bio očekivan, pripreman, naznačen. Ukratko, biće koje je jedino Stvoritelj mogao staviti ovdje, a ova ideja o stvoriteljskim rukama odnosi se na Boga."

Zvijezda kakva je Jean Paul Sartre nekoć bio, doajen među nedovoljno obrazovanim intelektualcima, nije potiho izbljednula onako kako poznata imena često izbljedu u generaciji nakon svoje smrti. Njegova zvijezda se zapanjujuće urušila. Neki odjeci ipak ostaju, jer nije bio zakinut u umjeću izražavanja, niti je njegova melankolična filozofija bila bez zraka svjetlosti koje bi kroz nju sjajile. Čak iako njegov egzistencijalizam nije uključivao vjeru u postojanje pakla, on ga je dobro opisao kao mjesto u kojem se može biti zabavljen jedino samim sobom. To je bilo prije nego što se pojavila nova vrsta ljudi: osamljenici s društvenih mreža okruženi gomilom. To nije bilo prije nego što su ljudi počeli činiti Božić paklenskim, slaveći "radost bez razloga". Ta fraza iz Chestertonove *The Ballad of the White Horse* je objavljena 1911., ali dvije godine ranije u djelu *All Things Considered* on je vrlo određeno napisao: "Nema opasnije ili odvratnije navike od slavljenja Božića prije nego što on dođe." Nije da im držimo prodiku, no može biti da oni koji pale lampice na božićnim drvcima već u studenom, žele potiho poručiti da ne žele biti ubrojani među ljude "koji su više ljubili tamu nego svjetlo" (Iv 3,19). A možda i oni koji su nasilni spram Božiću i koji bi zabranili i sam spomen na njega još jasnije tim svojim stavom pojačavaju sumnju da se u Utjelovljenju radi samo o pukoj moralnoj poruci, oni svojim stavom ustvari pokazuju da Utjelovljenje, ako se zaista dogodilo, može imati i kozmičke implikacije i da je sposobno probiti i njihov ustaljeni način gledanja na život.

Gramatička konstrukcija koja se zove "apophasis", što znači "ono što se ne će reći", lijepo se uklapa ovdje: uzaludno je reći da ne bismo trebali preskakati preko došašća u žurbi prema Božiću. Čak je besmisleno istaknuti neprikladnost cvijeća oko oltara katedrale što se kite poslije Dana zahvalnosti ("jer turisti to očekuju") i ljubaznog klerika koji vodi božićne zabave za djecu prije treće nedjelje došašća. Došašće je nezgodno jer o njegovim otajstvima smrti, suda, raja i pakla ne mogu pjevati pjevači odjeveni u vilenjake. U četiri tjedna došašća, Crkva nas sprječava da ostanemo na površini stvarnosti: da samo jedemo, radimo, kupujemo, spavamo, budimo se i onda sve opet ispočetka. To je dio simfonije života, ali nije njegov zbroj. "Angst" (njem: strah, jedan od ključnih pojmova filozofije egzistencije, nap. prev.) je neuroza koja izvire iz želje da se ne suočimo s Koreografom koreografije. Ti pohabani filozofi koji su od egzistencije stvorili "izam" bili su zaista vrlo tjeskobni pušeci cigarete u kafićima prekoputa praznih crkava.

Kultura zarobljena u svoju vlastitu egzistenciju ne postaje veća od sebe same. A maksima koja uvijek vrijedi, bez obzira koliko puta se ponovila, glasi: svijet čovjeka koji se stalno vrti oko samoga sebe, postane vrlo uzak. Važnija od zamatanja darova u došašću, je obveza da odmotamo same sebe: da priznamo Kristu grijehe koji su umanjili Kristovu sliku u čovjeku i da živimo život kako on to želi, da bismo se s njim mogli zauvijek radovati i nikada se ne odvojiti od njega.

Naša kultura prolazi kroz težak ispit same sebe. Ako Krist ne bude vladao našim umovima i srcima, tada će tek obični ljudi htjeti zauzeti njegovo mjesto i činiti će to vrlo loše. Kad su izraelski suci počeli razmišljati o svojoj egzistenciji uspoređujući se s drugim narodima koji su živjeli bez božanske vlasti, poželjeli su ljudskoga kralja. Samuel ih je upozorio: "Uzet će vaša najbolja polja, vinograde, i masline i dati ih svojim velikašima. Uzet će vaša stada, i vi sami postat ćete robovi" (1 Sam 8,14-17). Ovih dana, uzet će mnogo više od jedne desetine.

Naš Gospodin je obećao da će nas istina osloboditi – ne istine, već istina, a ta istina je On sam. U njemu je objašnjenje smrti, suda, raja i pakla. Sve činjenice fizičke i moralne prirode iz njega proizlaze jer „on je prije svega i sve stoji u njemu“ (Kol 1,17). "Sveti gral" fizike, Sveobuhvatna teorija svemira, možda se nikada ne će otkriti; ali Einsteinov bliski prijatelj, John Wheeler, sa sveučilišta Johns Hopkins i Princeton, predvidio je nedugo prije nego što je umro (2008.), da ukoliko se pronade sveobuhvatna teorija, najveće iznenađenje bit će njezina jednostavnost.

Isus nije mogao sebe jednostavnije opisati nego kada je rekao Ponciju Pilatu: "Tko god je prijatelj istine, sluša moj glas" (Ivan 18,37). Pilatov život na marginama Rimskog Carstva bio je tuorna rutina zapetljana u cinizam. No, čak je i Pilat bio začuđen da je Krista vlastiti narod predao njemu, rimskoj vlasti. Jer kako sami rekoše nakon Pilatova pitanja, oni nemaju kraja osim Cezara. Svaka generacija je u iskušenju da preda Krista cinicima. Mi to također činimo kada izdajemo vlastitu savjest poradi udobnosti i lakomislene slobode. Kad bi se katolici ponašali kao katolici, kad bi živjeli kao katolici u svojim domovima i glasovali kao katolici u javnom životu, naša kultura tada ne bi bila zadovoljna s mrvicama koje bi nam dobacivali izabrani dužnosnici u zamjenu za naše moralno dostojanstvo. Ako su materijalne stvari jedino što nas interesira, na koncu ćemo se i sami preobraziti u stvari. Usred prolaznih moda bezumnih ljudi Krist kaže: "... podignut će na vas ruke i progoniti vas, predavati vas u sinagoge i tamnice. Vući će vas pred kraljeve i upravitelje zbog imena mojega. Zadesit će vas to radi svjedočenja." (Lk 21, 12-13).

Došašće je vrijeme za takvo svjedočenje. Koliko god advenata budemo proživjeli u svom životu, zadnji advent će biti onaj za koji smo se kroz sve prijašnje advente pripremali. Čini se da je čak i Jean-Paul Sartre to opazio, jer kad mu se približavala smrt, on je započeo govoriti o nekakvom mesijanskom židovstvu. Kasnije je to njegova ljubavnica Simone de Beauvoir kiselu nazvala "senilnim činom izdajice". No, u iskazu koji je snimio njegov prijatelj i bivši marksist Pierre Victor, Sartre je rekao: "Ne osjećam da sam proizvod slučajnosti, mrlja prašine u svemiru, već netko tko je bio očekivan, pripreman, naznačen. Ukratko, biće koje je jedino Stvoritelj mogao staviti ovdje, a ova ideja o stvoriteljskim rukama odnosi se na Boga." Bilo bi teško sjetiti se ikoga koji bi se više razlikovao od Sartrea od njegova suvremenika, političkog filozofa Charlesa

Anketa

Zbog čega Zoran Milanović nije došao na Alku?

- Zbog bolesti
 Zbog hrvatske predsjednice
 Zbog vojvode Ante Vučića
 Zbog mogućih zvižduka
 Zbog narcisoidnosti
 Zbog taštine
 Nešto drugo

Glasuj

Vidi detalje

Petak, 14/08/2015 16:11:18

Tko je Online?

Trenutačno aktivnih gostiju: 929 gostiju i nema članova online

Registar Branitelja

Druga Zavjet

Veliko srce malom srcu

Maurrasa, koji se pred kraj života vratio katoličkoj vjeri. U svojim boljim vremenima, u Drugom svjetskom ratu, Sartre se odupirao nacističkom barbarstvu s kojim je Maurras surađivao. No, svaki je od njih doživio svoje posljednje došašće. Sartreove posljednje riječi bile su: "Ja nisam uspio." Što se pak tiče Maurrasa, koji je postao gluh kao tinejdžer, rekao je liječniku na svojoj postelji: "Napokon čujem da netko dolazi."

Otac George William Rutler, izvor CERC(<http://www.bitno.net/vjera/jean-paul-sartre-i-posljednji-zivotni-advent/>)

Dodaj komentar

Ime

E-mail

Web stranica

1000 simbol lijevo

Sigurnosni kod

Osvježi

Pošalji

3 Comments

Copyright © 2015 Hrvatski Fokus. Sva prava zadržana.
Joomla! je slobodan softver objavljen pod [GNU Općom javnom licencom \(GPL\)](#).